INARALTI

BU SAYIDA :

SEPETE ATTIĞIM KİTAP
Yazan: Orhan Seyfi Orhon

MARK OREL
Yazan :
Dr. Mustafa Hakkı Akansel

TURANŞAH
(Kölemenlerin isyanı)
Adnan Giz

KOYNUMUZDA BESLEDİKLERİMİZ
BİR HİYANET ve NANKÖRLÜK VESİKASI
Yazan: O. S. O.

YAYLÂYA GELİN GELDİ
Şairi:
Fezai

PLÂJ
Şairi:
Edip Ayel

ZAFER İÇİN
Şairi:
Halim Yağcıoğlu

BULUTLAR
Şairi:
Hamdi Işıklı

GÖRÜŞLER
**

ARKADAŞ
(Hikâye)
Naim H. Tirali

SB373
MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA
1

AFTALIK
İR VE SANAT

Sayı : 107
Kuruş : 15

BAYER

İLAÇLARI

Iztirap çeken insanların sağlığı için

Yaylâ Türküsü

Halide Nusret ZORLUTUNA

En ince, en san'atkâr kadın şairimiz Halide Nusret Zorlutuna'nın en seçme şiirlerini bir araya topladığı bu eşsiz şiir mecmuasını bütün edebiyat severlere tavsiye ederiz.

Fiatı 50 kuruş.

Satış yeri: İstanbul, ÇINARALTI İdarehanesi.

YENİ ÇIKTI

ORHAN SEYFİ ORHON

Kulaktan Kulağa

Orhan Seyfi Orhonun günün vakalarına dair yazdığı fıkraları, istihzaları, hicivleri, tenkidleri bir araya toplıyan bu kitabı okuyunuz!

Fiatı 50 kuruş

Dr. ŞÜKRÜ MEHMET

(SEKBAN)

Gureba Hastanesi CİLD ve ZÜHREVÎ hastalıkları sabık hekimi.

Hergün saat 10 dan 16 ya kadar.

İstiklâl Caddesi. Ankara apartıman 99

Telefon : 40916.

ÇINARALTI Yayını: 7 nci kitap

Tarihten Fıkralar

Toplıyan: Salâhaddin GÜNGÖR

Tarihteki bütün meşhur simaların, hükümdarların, sadrıazamların, vezirlerin, şairlerin, zarif ve nüktedan adamların bazı vak'alar üzerine söyledikleri nükteleri, fıkraları, şiirleri sahih ve mevsuk olarak bir araya toplıyan bu kıymetli eser

Bu hafta çıkıyor.

O L U Ş

San'at ve Edebiyat Mecmuası

Yakında çıkıyor.

Çıkaran:
Zafer Arıkbağ

29 İLKTEŞRİN 16

MİLLÎ PİYANGO

Cumhuriyet Bayramı için tertip edilen fevkalâde ikramiyeli Millî Piyango biletlerinden şimdiden alınız. Bu biletler çarçabuk satıldığı için gecikirseniz bulamazsınız.

Cumhuriyet Matbaası — İstanbul

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:

Orhan Seyfi Orhon

Konuşmalar

Bay İhsan Yücel :

— Yaşamak ve yaşatmak ümidimiz içimizde taptaze dururken (Ölüm döşeğinde) diye şiir yazmağa lüzum var?

...yamı içine gömdüğüm yatak,
Ateşten şaşırıp dövdüğüm yatak,
İçinde uzanıp öldüğüm yatak,
Atarlar bir yana seni toplayıp!

Bırakın, bu türlü küflü mevzuları!

— Hem söz aramızda gömdüğüm, dövdüğüm, öldüğüm kafiye de olmaz! — (Köy yollarında) gibi şiirler yazın!

Bakmam mevsime, bahara, güze,
Sürdüm kır atımı tepeye düze,
Katıldım halk denen coşkun denize,
Böğürtlen topladım köy yollarında..

Bravo!. Ne güzel yazmışsınız. Eğer öbür kıtalar da bu kuvvette, bu samimiyette olsaydı, sizi candan tebrik edecektim. Şehirlilikten şikâyet ettiğiniz :

Şehirde çekmedi kimse nazımı

dediğiniz halde :

Dağıttı saçımı bir serin rüzgâr

...iye şehirliler gibi konuşuyorsunuz. (Ayşe) isimli şiiriniz de şehirlilerin uydurma köylülere karşı gösterdikleri sahte muhabbeti hatırlatıyor. Ayşe, çalgılı kahvelerde söylenen operet köylüsüdür. Hakikî Ayşe değil. Siz köyde sahici Ayşeyi bulup onu sahici bir muhabbetle sevmeğe ve övmeğe çalışın!

Bay Tuğrul Tonuç :

— Şiirlerinizi ikide bir okuyup bırakıyorum, size karşı da mahcubum. Sebebini söyliyeyim: Bu şiirlerde bir şeyler var, ve bir şeyler yok. Bir nevi orijinalite hissediliyor, fakat aynı zamanda nazma hâkim olmıyan bir başı boşluk da görülüyor. Güzel ve orijinal olmak istiyorsunuz! Birisini öbürüne feda etmemek şartile bunu ele geçirmek mümkündür. Yani, ne garip, ne de herkes gibi. İşte, ben sizde bunu sezdiğim, fakat istediğim gibisini bulamadığım için şiirlerinizi ikide bir okuyup bırakıyorum. Bilmem bana hak verecek misiniz?

Dördüncü Cild

Çınaraltı

KOLEKSİYONU

Çınaraltı, evvelki sayısile dördüncü cildini tamamladı. Birinci cilt tükenmiştir. İkinci ve üçüncü ciltlerden pek az vardır. Mahdut miktarda hazırladığımız dördüncü cildi isteyenlerle, diğer ciltleri edinmek isteyenler şimdiden idaremize müracaat etmelidirler. İkinci cildin fiatı 410 kuruş, üçüncü ve dördüncü cildin 475 kuruştur. Her üç cildi beraber alanlara (160) kuruş, üçüncü ve dördüncü cildi beraber alanlara (90) kuruş iskonto yapılır.

Bay Şemsi Belli :

— Hikâyenizi bulamadım, elime geçince okuyacağım. Şiirlerinizi bulamıyorum. Öbürlerinin arasına mı karıştı, bilmem. Bulunca okuyacağım, fikirlerimi açıkça yazacağıma emin olun. Kusura bakmayın. Bu işlerde yardımcım yok. Tek başıma bu kadar yapabiliyorum.

Bay Kemal Yoldaş :

— (Derinden sesler) isimli ...nan-zumenizin edası güzel! Şiirin mu... sini sezdiğiniz anlaşılıyor.

Hey, gönlümde açılan pembe...oncalı g...

gibi mısralarınız şiirin bir hissi ...rennüm etmekten başka bir şey ...madığını bildiğimizi göstermekle ...raber manzumenize ... ...malzemesinden pek az ser... ko... ...mişsiniz. ... ...ları var. ... ...iziymiş) ... ... güldüm - ... ...eklerde ... ...leri kafiyel... ...ekler gel...

Kalbime ...

...mısraında (...) ...yanı İstanbul ...cize çok tecrübenin, büyük ...luğun mahsulü olmalıdır. ... ...alâkası yoktur. Nasihatlerimi ...telâkki ederseniz, bunları gi... çalışırsanız muvaffak olacak...

Bay Muzaffer Erdoğan :

— (Konya sevgisi) i... ...zın çok güzel tarafları ... ...şahsen, mıntakacılık te... ...ğuracak bu türlü yazıları ... ...muyoruz. Türklüğü, Türk ... bir kül halinde düşünüp s...vme... ...malıyız. İçimizden birimiz ... Konyayı, öbürümüz Bursayı, ...ğerimiz de Erzurumu sevmeğe ... ...sak mânen parçalanırız. Eğer kanaatimizi doğru bulursanız, ...zıyı Konya sevgisi yerine ... ...dair ciddî bir etüt şekline ... daha güzel olur. Okuyanlar ... ...dan daha çok istifade ederler ... biraz fazla uğraştırır, daha ç... ...mak icap eder ama, olsun. ya... ...ğeri ve faydası da o ...naval... Müsaade ederseniz, k...tlara, ...kilde olunca neşredel... ...rabe...

ÇINARALTI

Dilde, fikirde, işde birlik

Sayı: 107 — İdare Evi: İstanbul, Ankara caddesi, Çınaraltı Yayınevi, No. 47 — Telefon: 22129

9 (Ekim) 1.Teşrin 1943 Cumartesi — TÜRKÇÜ FİKİR ve SANAT MECMUASI — Fiatı: 15 Krş. — Cilt: 6

Sepete attığım kitap

Yazan : **Orhan Seyfi ORHON**

(Osmanlı Türklerinde İlim) adlı bir kitabın sayfalarını karıştırıyorum. Bu kitaptan anlıyorum ki: aslı Fransızca imiş. 1938 de Pariste basılmış. Fakat müellif, eserinin Türkiyede pek az okunduğu halde çok beğenildiğini duymuş. Dört sene daha çalışmış. Maarif Vekilliğinin ve Üniversite kütüphanesindekilerin daha bir çoklarının yardımını görmüş, eserini büyültmüş ve bizzat Türkçeye çevirmiş.

Kitabın basılışındaki itina derhal göze çarpıyor: Harfleri, kâğıdı, hatasızlığı... Fakat asıl, müellifin şahsiyeti okuyana emniyet vermektedir. Eserin sahibi Bay Abdülhak Adnan Adıvar. Kısacası: Doktor Adnan bey. İttihad ve Terakki hükûmetinin son devirlerindeki Dahiliye Nazırı; Sayın Halide Edib'in kocası.

Biz, Bay Doktor Adnan'ı ileri görüşlü, münevver, vatansever bir zat olarak tanırız. Avrupaya gidince siyaseti bırakmış, yirmi sene ilim ile uğraşmıştı. O, işte yurduna böyle bir olgunlukla döndü.

Bay Doktor Adnan'ın bu kitabı yazmaktaki maksadını anlıyorum. Aslının Fransızca oluşu bu maksadı daha iyi belirtiyor: Osmanlı Türklerindeki ilim hareketini meydana koymak. Hakkımızda çok fena, çok zalimane düşünenlerin o yanlış zehabını düzeltmek. Doğrusu bu iş, ilim adamlarımıza düşen bir vatan borcuydu. Eserini Fransızca neşretmekle Bay Doktor Adnan bu vazifeyi pek iyi anladığını gösteriyor: Türklerin medeniyetsiz, ilimsiz, iptidai bir millet olduğunu zannedenler bu eseri okuyup fikirlerini tashih edecekler. Yoksa, böyle bir eser bir Türk tarafından niçin yazılır? Niçin Fransızca neşredilir? Ona ne kadar emek sarfedilir?

Fakat Bay Doktor Adnan, kitabının mukaddemesinde bunun tam aksini söylüyor. O, diyor ki:

«Bu eseri okuyanlar Osmanlı Türkiyesinde müsbet ilimlerin XIX. asra kadar ancak Arap ve Fars dillerindeki ilmin eksik ve bazan da yanlış bir devamından ibaret (*) olduğunu görecekler.» O, diyor ki: «Ne muhteva, ne de metod itibarile (Yunan mucizesi) nin Şarka intikali ile aldığı şekillerden ayrı bir şekil almadığı, mamafih bu ilimlerin Garptan fikir ve metod alarak yeniliğe doğru yürüdüğü nadir safhalar varsa (**) » onları da göreceklermiş.

Yani Bay Doktor Adnan altı yüz senedenberi bizim ilim bakımından beş paralık değerimiz olmadığını anlatmak için bu kitabı Fransızca yazıp neşretmiş. Türkçeye de bu ilim gayretile tercüme etmiş, hattâ daha fazla bir şey yapmış. Türk oldukları halde eserlerini Arapça, Farsça yazanları da bol keseden o milletlere bağışlamış (***).

Bay Doktor Adnan'a haddim olmadan bir şey söyliyeceğim:

Eğer Osmanlı Türkleri altı yüz senedenberi o en muhteşem, o en parlak, o en ileri devirlerinde hiç bir ilim değeri, hiç bir ilim kabiliyeti gösterememişlerse Bay Doktor Adnan'ın Avrupada yirmi sene çalışarak yazdığı bu kitap ta ona hiç, hiç bir şey ilâve edemez.

* *

Milletimin ne derece cahil ve kabiliyetsiz olduğunu öğrenmeyim diye çok nefis basılmış bu kitaba verdiğim 150 kuruşa kıyarak onu kâğıt sepetime attım!

Orhan Seyfi ORHON

(*) S. IX. (**) S. IX. (***) S. 4

ABONE ŞARTLARI
Yıllığı 750, altı aylığı 380, üç aylığı 200 kuruş
Ecnebi memleketler için:
Yıllığı 1000 altı aylığı 500 kuruş

Sahip ve Neşriyat Müdürü:
Orhan Seyfi ORHON

İHTAR:
İdarehanemize gönderilen eserler neşredilsin edilmesin sahiplerine iade edilmez. Bize neşredilmek üzere gönderilen eserlerden bir telif hakkı istenemez.

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA

Yazan: Mustafa Hakkı AKANSEL

Mark - Orel

— III —

ebediyeti düşünürsen her şeyin ne kadar çabuk değiş ırlarsın; doğum ile ölüm arasındaki müddetin nekadar kısa ve doğumdan evvelki hududsuz zaman ile ölümden son zamanı gözünün önüne getirirsen kendinin b zincirlerini kırmış olursun ! »

• • •

eteklerinde mütemadi- kayaya benzemek: O, dimdik durur, ve denizin ho- onun ayaklarına çarpa en sonunda, susar).

eğişmeyen insan nerede? Eşya- ahiyeti ne kadar karanlık! Mal lk nedir? Düşün! Onlar bir sefi- bir fahişenin, bir haydudun elle- de geçebilir. Dostlarına dikkat Onların en sevimlisi bile ne kadar ammül edilemiyecek kadar huy- Bu kadar bir karanlık içinde, içinde, her şeyin hızla ge- geçtiği bu durmadan akış içinde, değer ne vardır? Ben, bunu bile getiremiyorum).

iffet, adalet, samimi- in dediği gibi: (Geniş süslü topraktan Olimpus da- doğru çekildiler).

âvem: Eyvah! Desene ki bizim k) mücadelemiz boşuna imiş! r, 1800 sene önce bile yok imiş-

ğer, beş hassamızın kavrayışı na giren şeyler durmadan de- ve kıvamsız ise; eğer, beş hassa- bile kör ve yanlış intibalar alma- isait ise; eğer, nefsimiz bile bir buharından başka bir şey değil- eğer böyle insanların yarattığı şan ve şöhret de bir hiçlikten başka bir şey değilse; o halde, seni bu dünyada tutan nedir?).

(Sirklerde, amfiteatrlarda seyrettiğin oyunlar, daima ayni olduğundan, ve oyunun yeknasaklığı can sıktığından nasıl seni iğrendiriyorsa, hayata bütünlüğüne birden bakınca ayni his geliyor. Hakikaten, baştan başa bakılınca, eşya aynıdır, sebepler aynıdır. Ne vakta kadar be?).

(Makedonyalı büyük İskender ve onun katırcısı, bir defa ölünce, ayni hâle geldiler: ya, dünyanın yaratıcı kudreti onları geri aldı, veyahut ta onlar, atomlar (zerreler) içinde ayni şekilde dağıldılar).

(Fenalık nedir? Çok gördüğün bir şey! Esasen, başına gelen herşey için daima şöyle düşün: Sen, onu çok gördün. Hülâsa, yukarıda veya aşağıda olsun, eski, yeni, ve çağdaş tarihlerin dolu oldukları şeyleri bulacaksın. Bu dünyada yeni hiç bir şey yoktur. Her şey olağandır, ve çabuk gelir geçer).

(Çok geçmeden, herşeyi unutacaksın. Çok geçmeden, herkes seni unutacak).

(Bu vücudü evir çevir, ve onun ne olduğunu, ihtiyarladıkça, hastalandıkça, ve ölürken ne hâle geldiğini düşün. Hayat, metheden ve methedilen için de, hatırlıyan ve hatırlatı de kısadır. Bunların hepsi, bu ğın küçük bir parçasına münha lır. Ve burada bile, herkes ayni de değildir. Hattâ, insan, kendi sile bile uygun geçinemez. Ve b dünya, bir noktadan başka birşe ğildir).

(Gurur duymadan almak. M at gözetmeden kaybetmek).

(Herşey, tecrübeye göre: ola Zamana göre hızla gelip geçici, deye göre bayağıdır. Bugün, he mezara bıraktığımız zamanındaki bidir).

(Başkalarının kusurları: bırak ları oldukları yerde kalsınlar).

(Kâinatı idare eden kuvvet: Bir gibidir. Herşeyi sürükler. Siyaset nu oynayan ve filozof gibi hareket tiklerini sanan bu küçük insanlar âdi yaratıklardır! Eflâtunun cümh yetini bekleme. En ufak bir iyili memnun ol! İnsanların mayasını h değiştirebilir?).

(Filozof olan sâde ve mütevazi lur: Beni, pöhpöhlü törenlerin g runa sürükleme!).

(Bu binlerce sürüye, bu binle törene, fırtınalı veya iyi havalarc yapılan bu binlerce seyahatlara, ğan, beraberce yaşayıp beraberce

9 birincikanun 1943 sayı:107

len bu binlerce mahlûka yukarıdan bak! Eskiden yaşamış olan yüz binlerce mahlûku düşün! Senin ismini bile işitmemiş olanları, senin ismini ne kadar çabuk unutacak olanları, seni şimdi methedenlerin birazdan nasıl aleyhine döneceklerini düşün! Hâtıranın, şan ve şöhretin, bütün şeylerin bahse bile değmediklerini unutma!).

(Sen, kendin için gam ve kasavet kaynağı olan birçok şeyleri başından atabilirsin. Eğer, düşünce sayesinde bütün kâinatı kavrayabilirsen; eğer ebediyeti düşünürsen; herşeyin ne kadar çabuk değiştiğini hatırlarsan; doğum ile ölüm arasındaki müddetin ne kadar kısa olduğunu, ve doğumdan evvelki hudutsuz zaman ile ölümden sonraki hudutsuz zamanı gözünün önüne getirirsen, kendinin birçok zincirlerini kırmış olursun).

(Aydın ve mütevazi insan, veren ve geri alan Tabiata şöyle söyler: (İstediğini ver, istediğini al). Ve, bunu, meydan okuma tarzında söylemez. Belki, Tabiata itaat ve saygı eseri olarak söyler).

(Onların, yedikleri, uyudukları, çiftleştikleri, ayakyoluna gittikleri, v. s... vakıt ne olduklarını gör! Ve sonra, yine onların, böbürlendikleri, kibirlendikleri, köpürdükleri, ve seni üstünlüklerile ezdikleri zamanları gör... Biraz önce, onlar, ne kadar efendilerin, ve ne kadar etek öpmelerle uşaklarıydılar! Biraz sonra da, onlar, yeniden ayni hâle döneceklerdir.

(Ölürken, hiç bir insan, kendine gelen fenalığı meserretle karşılayan insanlarla çevrili olmaksızın bu dünyadan göçmek saadetine nail olamaz. O, vicdanlı ve temiz ve halim selim mi idi? Kimseye bir fenalığı dokunmamış mı idi? Birisi, kendi kendine, mutlaka şöyle söylenecektir: (Nihayet, bu fazilet satan adamdan kurtulacağız. Vakıa, o, hiç birimizin kalbini incitmedi. Fakat, ben, onun, gizlice, bizden hoşlanmadığını anlıyordum). İşte, en vicdanlı ve en âdil bir insan için bile böyle söylenecektir).

SON

Dr, Mustafa Hakkı AKANSEL

Görüşler

FENA PROPAGANDA

Fena propaganda kadar insana ümitsizlik veren şey yoktur. Geçen gün, Alman radyosu, Türkçe neşriyatında, şimdiki Almanyanın sinden daha kuvvetli olduğunu söylüyordu. Sebebi şuymuş: Alman elindeki asker, harbin başlangıcından daha çokmuş. Evet ama, bu kıtin karşısındaki hasımların da arttığını ve aradaki nisbetin gitgide manya aleyhine döndüğünü ne yapalım?

Bu fena propagandayı dinledikten onra Almanyanın bu harbi bedeceğine biraz daha inandım!

●

HİTLERLE MUSA PEYGAMBER

Ben, Hitler'i kime benzetirim, bilir misiniz? O kadar sevmehudilerin nebisine; Musa peygambere! Rivayete göre: O da Hitdetliymiş. Onun kitabı da Hitler'in (Mayn Kamp) ı gibi lerle doludur. O da, Hitler'in hâkimiyet ve hürriyet hakkını yalnız milletine hasredişi gibi, Yahudayı yalnız beni İsraile hasretmek ister. Fakat hepimizin tanrısı olan Cenabı-hak bu inhisarı kabul etmedi. dilere gazabetti ve onun semavî adaleti beni İsraili yer yüzünde hükumsiz ve sahipsiz bıraktı. Korkarım ki, Hitler yüzünden, bu harp sonur Almanlar da buna çok benziyen bir cezaya uğramasın!

●

HÜSEYİN CAHİT YALÇIN

Şu Hüseyin Cahit Yalçın'a bakınız! O, şimdi tam bir olgunluk çağında milletinin iyiliğine, saadetine, huzur ve sükûnuna çalışacaktı. Neşrede fikirler, bir mehtap aydınlığı gibi ruhumuza fazilet, sevgi, ümit, iyilik saçacaktı. Hattâ elli sene, yüz sene sonra bile o sözleri kendimize rehber edecektik. O, böyle mi yapıyor? Hiç yaşına uymıyan siyasî bir ihtiras de Babıâliyi biribirine katıyor. Ali İhsan Sâbis'i yakalamış, gagalayıp duruyor. Varsın, boğuşsunlar, ikisi de her bakımdan birbiri uygundur. Fakat etrafa da çamurlar sıçrıyor, işitilmemesi lâzım olan sözler işitiliyor. Hadi, Ali İhsan Sâbis, kendini menkûp sayıyor, mahrum sayıyor, onu bu duygu sevkediyor, diyelim. Fakat Hüseyin Cahit Yalçın'a ne oluyor? Daha ne olmak istiyor? Bugün onun yaşında, onun yerinde, onun yaptıklarını yapan bir adam, günahlarını affettirmek için bir köşeye çekilir, milletine dua ile meşgul olur. Yoksa her tarafa söğüp saymakla değil!

●

HAKLI BİR TEKLİF

ORHUN mecmuası, bizim de haklı gördüğümüz şöyle bir teklifte bulunuyor:

«Numara» kelimesinin kısaltılmış şekli olarak «Nu» yu kabul ediyoruz; bunu «No» olarak yazmayı reddediyoruz. Çünkü «No» bunun Fransızca kısaltılmış şeklidir. Fransızlar kendi dillerindeki «Numéro» kelimesinin ilk ve son harflerini alarak «No» şeklini bulmuşlardır. Netekim Almanlar da kendi dillerinde numara demek olan «Nummer» in baş ve son harflerini alarak «Nr» şeklini kullanır olmuşlardır. Biz onlara uyarak, yani ilk ve son harfleri alarak «Na» yı kullanamayız. Çünkü bu işaret bize numarayı tedai ettirmiyor. Halbuki «Nu» şekli aklımıza derhal «numara» yı getiriyor.

Diyor ve bunu hepimizin böyle kullanmasını istiyor. Bunu biz de doğru buluyoruz.

Yazan: Adnan GİZ

Turan Şah ve Saint Louis

— III —

KÖLEMENLERİN İSYANI

Turanşah babasının yerini tuta- Melik Salih âdil, sert, ciddî ve vazifesine bağlı bir hükümdardı. Yavuz Sultan Selim gibi pek kısa süren saltanatında hiçbir zaman nefsanî duygularının esiri olmadan yüksek gayeler peşinde koşmuş ve kendini saydırmasını bildiği kadar sevdirmesini de bilmişti. Bilhassa Türklerden kurduğu Kölemen ordusu, «Halka» adı verilen hassa askerleri büyük bir sadakatle ona hizmet ediyorlardı.

Turanşah herşeyden evvel toy ve tecrübesiz bir gençti. Suriyede bulunduğu zaman birtakım kötü ahlâklı arap gençleri etrafını sarmış ve tecrübesiz genci içkiye, sefahete sürüklemişlerdi. Hükümdarları daha veliahtlık zamanlarında avlıyan nedimlerin Osmanlı tarihinde de pek meş'um yolları vardır. Onlar âdi ihtiraslarını en geniş bir şekilde tatmin için dört gözle efendilerinin tahta çıkmasını bekler ve arzularına nail olunca yüksek mevkilere çıkarak dört yana saldırır, hiç bir fenalıktan geri kalmazlar.

Şimdi, büyük hülyalarla tâ Samarra'dan beri Turanşahın peşine takılıp gelen o güzel yüzlü fakat kötü ahlâklı gençleri tatmin etmek, onları Mansure galibinin serefine lâyık bir şekilde ihsanlara boğmak, yüksek mevkilere çıkarmak zamanı gelmişti. Böyle bir temizlik için de vine mühim bir bahane bulundu: Dimyat faciası! Artık gurur ve gaflet ickisi ile kendini kaybetmiş olan Turansah nedimlerin aklına uyarak vaktile babasının muhakeme edip suclularını cezalandırdığı Dimyatın teslimi dâvasını yeniden ele aldı. Bu bahane ile en nüfuzlu beylerden kırk kişiyi öldürttü. Bir çoklarını da azledip yerlerine o sefih gençleri getirdi. Bu haksız şiddet halkın bilhassa Kölemenlerin üzerinde çok fena bir tesir bırakmış, kısa bir zaman içinde Turanşaha karşı gittikçe büyüyen bir kin yaratmıştı. Fakat genç prensin hatası bu kadarla kalmadı. Asıl sayılması ve gözetilmesi lâzımgelen insanı da fena halde kırdı. Nedimleri onu mütemadiyen: « Bu memleketin hakikî hâkimi üvey anneniz, sizin saltanatınız sadece bir sözden ibaret kalıyor. Ordu onun elinde, hazine onun elinde, babanız bunca serveti ne oldu? Niçin hakkı almıyorsunuz?» diye fitilliyordu. Zaten sefahetten, israftan bir içinde parasız kalmışlardı. Tamam nedimlerin sözile hareket eden ga genç bir gün Şeceretüddür'e git Cebren babasının malını istedi. Şeceretüddür bu malı mukaddes sav uğruna harcadığını söyledi. O bu vaptan kızdı. Sayılması lâzımge kadını tahkir etti. Halbuki bu kad kıymetli tedbirleri sayesinde meml keti kurtarmış, bu kadın onun kol lıkla tahta geçmesini temin etmiş Bütün memleket, bütün ordu o kad nı bir zafer ilâhesi gibi seviyor, bütü Türkler derhal harekete geçmek T ranşahla sayğısız nedimlerini cez landırmak için onun yalnız bir işa tini bekliyordu.

Turanşah şimdi Faraskûr'da N kenarında yaptırdığı küçük bir ahşa köşke çekilmiş, orada dalkavukları rasında mest ve gafil eğlenip dur yordu. Haçlıların büyükleri; kra prensler, asılzadeler, Joinville bu kö kün bir kulesine hapsedilmişti. B binada biri henüz kaybetmiş, biri h nüz kazanmış iki gaflet yanyana y şıyordu. Bu arada haçlılarla birtakı konuşmalar yapılıyor, Dimyat'ın ge verilmesi ve esirlerin bir fidye muka bilinde serbest bırakılması görüşülü yordu. Diğer taraftan Kölemenler rasındaki kaynaşma da gittikçe tehl keli bir hal almıştı. Yapılan gizli b toplantıda azlolunan beyler, Turanşa hın haçlı gailesini bertaraf edere Dimyat'ı aldıktan sonra bütün beyle re şiddetli bir tırpan daha ataca'ğın

PLÂJ

Sanki hayranı göklerin kumsal!
Dalgalar söyleşir durur kıyıda.
Yine tuttur o eski şarkıyı da,
Otur altında çardağın, nefes al!

Anlatır meltem akşam üstü masal,
Farzet uçmuş köpük şu martıyı da.
Bırak artık çöken karartıyı da,
Deli hulyanı söyle engine sal!

Sular altınken oldu şimdi gümüş,
Ne civanlar deniz deyip yürümüş!
Çoğu kurmuş sularda sanki pusu!

Gönül üstünde gam çekerken yay,
Ve süzerken çıkıp gidenleri ay
Kaldı kumlarda sevginin kokusu!

Edip AYEL

iddia eyliyor ve «o bizi öldürtmeden biz onu yokedelim!» diyorlardı. Bir gün Turanşah, Aktay ve Baybars gibi en namlı Kölemen emirlerini yemeğe çağırmıştı. Yemek yendikten sonra Turanşah odasına çekilirken emirler şüphelerini açığa vurdular. Baybars birden kılıcını çekerek genç hükümdara doğru salladı. Turanşah elile yüzünü kapamak istedi. Fakat eli parmaklarının arasından bileğine kadar doğrandı. Zavallı genç can acısile diğer beylere:

— Emirler! diye haykırdı. Bu adamlar beni öldürmek istiyor, onların cezasını verin! Fakat bütün beyler bir ağızdan şu cevabı verdiler:

— Sen bizi idam ettireceğini söylüyordun. Senin tarafından katlolunmaktansa seni katletmek evlâdır!

Bu sırada büyük bir gürültü koptu. Nedimlerden veya kölelerden biri imdat köslerini çalmıştı. Asker akın akın köşke doğru geliyordu. Sözü ayağa düşürmeden işi kendi aralarında halletmek istiyen «Halka» zabitleri derhal dışarı çıkarak:

— Dimyat teslim oldu. Sultan Dimyat'a hareket etti. Siz de arkasından gidin!

Dediler. Silâhlanan askerler atlarını mahmuzlıyarak Dimyat'a doğru yola çıktılar. Kuvvetli ve çevik bir genç olan Turanşah elinin yarasına rağmen bu karışıklıktan istifade ederek bulunduğu odanın arka kapısından köşkün kulesine çıkıp kapanmıştı. Halka'ya mensup beş yüz atlı sultanın bayraklarını indirerek kuleyi dört taraftan çevirdiler. Şimdi Nil kıyılarında korkunç bir facia başlamıştı. Aşağıda zaptolunmaz bir intikam hırsile kaynaşan kütle her an biraz daha köpürerek kuleye saldırıyor, kılıçlarını havada sallıyan Emirler:

— Turanşah in! kuleden in! diye haykırıyorlardı.

Genç sultan yukarıdan:

— Eğer beni öldürmiyeceğinizi temin ederseniz inerim. Hayatımı bağışlayın!

Diye cevap verdi. Onlar büsbütün köpürerek:

— Seni zorla indiririz. Burası Dimyat değil!

Diye haykırdılar. Haksız yere katlolunan beylerin intikamı korkunç bir şekilde alınacaktı. Birden gök gürültüsüne benziyen sesler çıkaran bir yıldırımın kuleye doğru indiği görüldü. Kölemenler zamanın yangın bombaları olan grègeois ateşi atıyorlardı. Çam tahtasından yapılmış ve üzeri kalın bezlerle kaplanmış bulunan köşk hemen birkaç yerinden tutuştu. Şimdi düz ve parlak alevler bir donanma eğlencesi gibi semayı kaplıyor, mahpeslerinden bir kadırgaya nakledilmiş olan haçlılar güverteye fırlamış, korku ve dehşet içinde bu haileyi seyrediyorlardı. Biraz sonra kule de tutuşmuş, çam tahtaları gayet parlak bir alevle yanmıya başlamıştı. Faciayı başından sonuna kadar seyreden Joinville: «Ömrümde bu kadar lâtif bir yangın görmedim!» diyor.

Artık cehennemi alevlerle sarılmış olan kulede bir an bile durmak mümkün değildi. Ye'sinden, ıstırabından ne yapacağını şaşıran Turanşah birden vurulmayı ve boğulmayı yanarak ölmeye tercih ederek kuleden inip nehire doğru koşmıya başladı. Arkasından birkaç mızrak attılar. Mızraklardan biri sırtına saplandı. Zavallı genç vurulmuş bir kaplan gibi mızrağı sırtında taşıyarak nehire atıldı. Yarasından akan kanlarla suyu kızıla boyıyarak yüzmeye başladı. Arkasından bir sürü Kölemen kılıçlarını ağızlarına alarak suya atılmışlardı. Biraz sonra bedbaht hükümdara yetiştiler ve kılıçlarını rasgele vücuduna sokup çıkardılar. (1). Suyun satlını kızıl bir daire kapladı; ateşten kaçan genç suda can vermiş, Eyüp oğlu Salâhaddin'in haçlılar üzerine kazandığı bir zaferle doğan Eyübîler saltanatı yine haçlılar üzerine kazanılmış bir zaferle nihayet bulmustu. Şimdi Mısır tarihinde yeni bir devir açılıyor, o yüksek ve zeki Türk kadını doğrudan doğruya idareyi ele alıyordu.

***

Demindenberi bu müthiş faciayı ecel terleri dökerek seyreden haçlılar, kırk, elli Kölemen'in ellerinde kılıçları ve baltalarile kendilerine doğru geldiklerini görünce istavroz çı-

(Sonu 7 inci cahîfede)

(1) Les Mémoires de Joinville: 69 uncu bap.

Gazete ve mecmualar arasında :

Nefret etmek

Yeni çıkan bir mecmuanın yaptığı bir ankette (Bizim için sınır dışı bir ırkçılık ve milliyetçilik temayülünün doğruluğuna inanıyor musunuz?) şeklinde bir suale cevap veren, sınır dışı menfi cereyanlara hizmet etmekle tanınmış hikâyeci, romancı, gazeteci bir bayan, kendisinden evvel üstadımız Halit Ziya Uşaklıgil'in buna (evet!) diye verdiği bir cevabın altında pek saygısızca (bundan nefret ediyorum.) diyor. Sınırlarımızın dışındaki ırkdaşlarımızla her ne şekilde olursa olsun, hatta Hariciye Vekilimizin söylediği gibi (Onlar için refah ve saadet dilemek) yolunda bile alâka duymamak, bizimle onların arasında kan birliği düşünmemek, kabul etmemek başka şeydir; (bundan nefret etmek) büsbütün başka bir şeydir.

Birincisinin izahı kabildir: «Ben milliyetçi değilim. Siyasî sınırlarımızın dışındaki Türklere karşı duygusuzum!) diyebilir. Fakat ikincisinin izahı kabil değildir: (Ben Türk değilim. Siyasî sınırlarımızın dışında kalan Türklerden nefret ederim) diyemez. Türk camiası içinde yaşıyan bir bayan, o millete de bir parça hakaret sıçratmadan bunu söyliyemez. Meselâ: (Romanyadaki Türklerden nefret ederim. Bulgaristandaki Türklerden nefret ederim. Azerbaycandaki Türklerden nefret ederim.) dediği zaman biz bundan alınarak (niçin?) diye sormak lüzumunu duyarız.

— Öyle ise bizden nefret ediyorsunuz.

Deriz. Hele bunu söyliyen sınır dışı Türk olmıyanlara karşı büyük bir bağlılık ve hayranlık duyuyorsa hiç söyliyemez. Hele bunu söyliyen soyca Türk değilse, büsbütün söyliyemez, hele bunu söyliyen nefret edilmiye lâyık şeylere karşı pervasızlık gösteriyorsa hiç, hiç, hiç bir zaman söyliyemez!

Çınaraltı, s. 107 ve 9 Birincikanun 1943, s. 8-10)

Yazan: O. S. O.

Koynumuzda Beslediklerimiz

.....

İR HİYANET VE NANKÖRLÜK VESİKASI

«Bizden daha ileri görüşlü, daha yeni fikirli, daha inkılâpçı, daha insaniyet ve medeniyet âşıkı görünere zin gibi duymıyanların, düşünmiyenlerin bizim mukaddes tanıdığımız şeylere değer vermiyenlerin, atamız nfi cereyanlar sokmıya çalışanların bizden olmıyabileceklerini hatırlamalıyız. Eğer onları tanımak için, içyü erini meydana vuracakları felâketli günleri beklersek geç kalmış oluruz.»

II

Size ... hiyanet ve nankörlük ... bazı sayfalar daha nak- Ben, bunları kinlerimizi ... diye yazmıyorum. Zaten milleti o kadar temkinli, o kavekarlıdır ki böyle küçük duygu- ehemmiyet bile vermez. Ben, ... yapanları hattâ mazur bile ...um. Milliyet duygusu uyan- ...için yabancılara bakarak ... karşı kin telkin etmiye ça- Gafletlerinin neticesi mey- Kendimizden ayırdığımız avuç temiz kalpli, yiğit insanı bize ... etmiye çalışmakla ne yaptık- ...ndi anlamış olsalar gerektir. ... bunlar, kendilerine bizim gibi ...lik gösterecek, içlerinden yirmi sadrazam çıkaracak, -hem de ne ...azam, bugünkü imparatorlar, ... kudretinde!- başka bir devlet millet bulabilirlerse birleşmekte ... etmesinler.

Bütün bunlar tarihe karışmış- Ben, bu satırları bazı aykırı hatlerin, anlaşılması güç temayülnasıl bir kaynaktan gelebilecegöstermek için yazıyorum. 44 seenberi farkına varmadığımız bu körlük ve hiyanet vesikasını, dan sonra, buna benziyenleri yaklara karşı dikkatli bulunmamız bize bir ibret olsun diye neşre...m.

* *

BABISALİS

Bugünkü halile Arnavutluk durabilir mi?

FASIL — 1

Arnavutluk Avrupayıtürkînin bir parçasıdır. Halihazırile devamı Türkiyenin Avrupa kıt'asında hayatına merbuttur. Türkiye, Avrupa kıt'asında daha çok müddet yaşayabilecek mi? Bu sualin cevabı kolay değildir. Her halde menfidir yani yaşayamaz. Türkiye Avrupada çok yaşadı; Berlin muahedesinden sonra on seneden ziyade yaşayamıyacağı tahmin olunur idi, halbuki yirmi sene geçti, yani çok yaşadı, bu hükûmet hayatını temdit etmek için bir şey yapmamış ve yapmıyor. Etibbanın söylediklerini dinlemeyip vücudünü tahrip eden bir mariz gibi bu hükûmet dahi eyyamı hayatiyesinin tenkise müeddi herşey yapıyor. Asyada daha ne kadar müddet yaşıyacağını bilmiyoruz, bu bapta söz söylemek hududumu haricindedir. Fakat Avrupa kıt'adaki günleri pek kısadır. Arnavut ise kendi başına temel atmamış ve salmamıştır. Türkiyenin yıkılmış meli üzerine ve onun kökleri ile yor. Bu büyük «harabe» yıkılması Arnavutluk dahi düşecek ve ağır kazı altında ezilecektir. Avrupa türkînin akvamı Türkiyenin enk altında ezilmemek ve kendi başlar da yaşıyabilmek için çoktan çal maktadırlar. Bu akvamın hali, kı karı altında beslenen ve bu soğuk ağır yükün kalkmasile çabuk neş neme ve tezehhür eden otların line benzer. Arnavutlar ise asırl danberi Türkler ile bağlanarak «gulyabani» nin sağlam yeri kalma ğını ve günden güne yıkılmakta duğunu gördükleri halde yine bu ç rük ve tehlikeli binadan uzaklaş yorlar. Bu «kar» yüzlerce senede beri altında kalan akvamı saireyi b lediği halde diğer yerler kadar çi nenmemiş zannolunan, Arnavutluğu köklerini yakmış, «kara istibdat» ın uzun kışında Arnavutluk donmuş kurumuştur:

Makedonyanın işi «yeşil siyas çuhası üzerine konmuştur, ya şöyl ya böyle bir netice alacaktır. Rume bu halde kalmıyacaktır. Türkler tırnakları kesilecek ve artık bu ye lerin akvamını soymıyacaklardır. A vamın feryatları dinlenecek ve huk ku meşruaları verilecektir. Olvakit A

Yeni romanımız:

Beyaz Selvi

Halide Nusret Zorlutuna

Çok ince kadın şairimiz Halide Nusret Zorlutuna'nın (ÇINARALTI) için hazırladığı bu güzel romanı pek yakında tefrikaya başlıyacağız.

navutlar acaba seslerini çıkaracaklar mı? Yoksa son saate kadar Türklerin mezalim ve istibdatlarını kendileri üzerine ve akvamı saire üzerlerine tutmıya mı çalışacaklar? İş buradadır. Türklerin kara zulmünün kalkması zamanı yaklaştıkça bu zulmün altında inliyen akvamın necat ümitleri artmaktadır.

Geçen fasıllarda söylediğimiz gibi vaktile Arnavutlar Türklerin esiri olmayıp onların arkadaşı idiler. Lâkin bugün en büyük zulmü arnavutlar çekiyor, hepsinden ziyade ezilen onlardır. İş böyle iken ne için bütün akvam bu ağır kâbusu üzerlerinden atmıya çalışırlar da Arnavutlar hâlâ tutmak isterler? Yoksa görmüyorlar ki üzerlerine yıkılmak ve kendilerini ezmek üzere bulunan bir duvara koymuşlar? Arnavutlar denize düşen ve hiç yüzmek bilmiyen bir adama benzerler. Lâkin kendileri ile beraber denize düşen ve hiç yüzmek bilmiyen Türkleri de kurtarmak isterler. Fakat bu mel'unlar yüzmek bileni bırakmıyorlar ki kendilerini icabeden taraftan tutup sudan dışarı çıkarsın, iki ayağını yahut bir ayağile bir elini tutarak yüzmiye bırakmıyorlar. Böylece Türkler hem kendileri boğulmakta ve hem de Arnavut milletini kendileri ile beraber denizin dibine doğru çekmektedirler. Bu tehlikeyi kendi gözlerile görmekte olan Arnavutlar kendilerini ne için

كندی نفسنی قورتارامایان واونی قورتارمق ایسته‌یانلری
برافایوب آلچاقجه‌سنه اونلری ده غرق اتمك ایسته‌ین
بو فنا و عقاسز آدمك آلتنه‌میه‌اقیرلر ؟! بویله‌برتهلکه‌یه
دوشن آدم نه یاپمق ایجاب ایدر ؟ قورتارمغه چالیشانیده
بوغمق ایستیان بو خائنی قوتلی بر تکمه ایله دکزلك
دیبنه کوندرمك یالکز نفسنی قورتارمایدر . نجات
طریقی بودر ، باشقه چاره‌یوقدر . ترکیا بوندن صکره
نه یاپه‌بیلیر ، نه یاپامق یولی بیلیر و نه ده یاپامق ایستر
وهم ده یاپاماملیدر . آرناؤدلر ترکلردن ایرلمق ایسته‌مزلر
ایسه اونلکله برابر غائب اولوب کیدجکلردر . بو اولمش
بر آمسلر . اولمش آدم نه قدر سویلسه دفن اولنمق
لازمدر ، اوندن ایرلمامق ایسته‌مك اونکله برابر مزاره
کیرمك دیمکدر . ترکیا اولمش تعفن ایدییور ، دها
زیاده طوتهمایز ، زیرا بتون دنیا بو فنا « لشدن »
راحتسز اولیور ، بناءعلیه بنه تکرار ایدرزکه ارناؤدلق
شمدی یه‌قدر یاشادیغی کبی بوندن صکره هیچ یاشایه‌ماز .

(Arnavutluk ne idi, nedir, ne olacak?) S.9ß

kendi nefsini kurtaramıyan ve onu kurtarmak istiyenleri bırakmayıp alçakçasına onları da garketmek istiyen bu fena ve akılsız adamın elinde bırakırlar?! Böyle bir tehlikeye düşen adam ne yapmak icabeder? Kurtarmıya çalışanı da boğmak istiyen bu haini kuvvetli bir tekme ile denizin dibine göndererek yalnız nefsini kurtarmalıdır. Necat tariki budur; başka çare yoktur. Türkiye bundan sonra ne yapabilir, ne yaşamak yolunu bilir ve ne de yaşamak ister ve hem de yaşamamalıdır. Arnavutlar Türklerden ayrılmak istemezlerse onunla beraber kaybolup gideceklerdir. Bu ölmüş bir adamdır. Ölmüş adam ne kadar sevilse defnolunmak lâzımdır, ondan ayrılmamak istemek onunla beraber mezara girmek demektir. Türkiye ölmüş taaffün ediyor, daha ziyade tutamayız, zira bütün dünya bu fena «leşten» rahatsız oluyor. binaenaleyh yine tekrar ederiz ki Arnavutluk şündiye kadar yaşadığı gibi bundan sonra hiç yaşıyamaz. Bırak ki ölmüş bitmiş ve onunla beraber Arnavutluğun yaşaması gayri kabildir. Fakat bu yeniden dirilse ve bir müddet daha yaşamış olsa yine Arnavutluk bununla birlikte yaşıyamaz, çünkü

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz.)

YAYLAYA

Bir gelin geldi

Zümrüt tepeler ardından
Yaylâya bir gelin geldi.
Değme âşıklar yurdundan
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Sözde kalmadı kaviller
Çalındı güm! güm! davullar.
Açarken eflâtun güller
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Al al yaşmaklar pullandı
Tatlı gamzeler güllendi.
Etraf şenlikle dillendi
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Meydan ışıklandı ayla
Gönüller coştu halayla.
Kızlı kızanlı alayla
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Kına yakıldı ellere
Poşu (1) bağlandı bellere.
Yaylâ röküldü yollara
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Kaynadı bakır kazanlar
Okundu çifte ezanlar.
Oyun oynadı kızanlar
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Neş'e saçıldı yuvaya
Kurşunlar uçtu havaya.
Yeni gün doğdu güveye
Yaylâya bir gelin geldi.

★

Fezaî söyler genç, koca
Bir dernek oldu koskoca.
Eğlendik kırk gün kırk gece
Yaylâya bir gelin geldi.

F e z a î

(1) Poşu = Kuşak.

SEÇME SÖZLER

★ İşsizlik paspas gibidir: İnsanı işten ala aşındırır. Franklin

★ Kibir, insana menfaat kadar alçaklık yaptırır. Duclos

★ Nükte paralıyan bazan aptal gözükebilir. Fakat muhakeme sahibi olan asla! La Rochefoucauld

★ Tembellik o kadar ağır gider ki çok geçmeden fakirlik ona yetişir. Franklin

★ Hiç bir şey yapmamaktansa bir şeyi üstün körü yapmak müreccahtır. Bismark

★ Bir haberin hakikat olduğu onun resmen tekzibinden anlaşılır. Bismark

★ Kanunlar örümcek ağlarına benzerler: Oraya düşen sinekler mahvolur, kuvvetli böcekler ise deler geçer. Gandi

★ Öyle kimseler vardır ki nefretlerini kazanmak bir saadet teşkil eder. Diderot

★ Öğrenmek tarzları içinde dinlemek en az zahmet verendir. Andrieux

Türkiyenin dirilmesi ve yeniden yaşaması Arnavutluğun ölümüdür. Geçen fasıllarda gördük ki nasıl Türkler Arnavutların elini ve ayağını bağlıyarak Grekler ve İslâvlar vesaire tarafından parçalanıp mahvedilmelerine sebep olurlar. Arnavutluk bugüne kadar kendi milliyetini ve lisanını muhafaza edebildi. Fakat bundan sonra o da mektepler yapıp ulûm ve fünunda ileri gitmez ise nefsini muhafaza edemez, lâkin Türk Arnavutları mektep açmıya ve lisanlarını ileri getirmiye bırakmaz, halbuki kendisine ve Arnavutluğa düşman olan diğer akvama istediklerini yaptırmıya serbet bırakıyor. İşte bu suretle Türkiye bir müddet daha yaşıyacak olursa Arnavutluktan eser kalmıyacak, bu yer Grekler ve İslâvlar beyninde taksim olunacaktır.

— Devam edecek —

Turan Şah ve Saint Loui

(Baş tarafı 6 ncı ahifede)

kararak dehşetle titremeye başlamışlardı. Korkudan dizlerinin bağı çözülen Joinville, yanında bulunan Baudouin d'İbelin'e:

— Siz bunların dilini bilirsiniz mösyö, acaba ne söylüyorlar? -diye sormuştu- acaba bize ne yapacaklar?

Öteki âciz bir tevekkülle cevap verdi:

— Kafamızı kesmiye geliyorlar!

Büyüklerden Guillaume de Flandre, birçok şövalyeler, asılzadeler, papazlar günahlarını çıkartıyorlardı. Bu sırada Kölemenler de kadırgaya çıkmışlardı. Kendini müdafaa etmenin (!) veya kaçmanın daha fena bir netice doğuracağını düşünen Joinville elinde balta tutanlardan birinin önünde diz çökerek istavroz çıkardı:

— Sainte Agnes bu şekilde öldü!

Diye mırıldandı. (2). Kıbrıs connétable'sı olan M. d'İbelin de yanı başında yere çökmüştü. Elini ona doğru uzatarak:

— Allahın inayetile sizi affediyorum!

Dedi. Doğrulmak istedi. Fakat bir külçe halinde yere yıkıldı. Korkudan bayılmıştı. Türklerin dilini bilen mösyö d'İbelin eğer onların huyunu da biraz bilseydi yoldaşlarını hiç de böyle telâşa vermezdi. Çünkü esirleri, aman dileyenleri öldürmek, çocukları kadınları kılıçtan geçirmek yalnız haçlılara ait bir meziyetti. Türklere gelince, onlar yalnız er meydanında savaşan yiğitlerdi.

Türk türesi ve İslâm dini en kanlı düşmanların esirlerine dahi sadece merhamet ve şefkat tavsiye ediyordu. Biraz evvel adaletsiz işler görmüş bir hükümdarı parçalıyan Kölemenler şimdi bu kadırgaya sulh ve hürriyet getiriyorlardı. Onlara Yıldırım'ın Niğbolu esirlerine söylediği gibi: «— Kalkın gidin! diyeceklerdi. Aklınıza eserse yine bir gün silâhlanıp gelirsiniz. Sizin her gelişiniz tarihimize yeni zaferler katacak!.»

Yeniden başlıyan konuşmalarda Kölemenleri Türe Hüsameddin, haçlıları da Maitre Nicole d'Acre temsil ediyordu. Dünyanın iyi ve fena g lerinde daima ayni yüksek ruhu teren Türkler fidye ve tazminat selesinde çok âlicenap davrandı Kararlaşan anlaşmaya göre haçl Dimyat'ı iade edecek ve fidye ola yarısı hareketten evvel ve yarısı kâ'da verilmek şartile 400 bin altın receklerdi. (3). Dimyat'ta bulu askerlerle hastaların, domuz etle sair eşyanın Avrupaya nakline ka oldukları yerde muhafazasına mü ade olunacaktı. Haçlılar kendileri i yeniden dünyaya gelmek kabilin bir lûtuf olan bu şartları sevinçle bul ettiler. Yemin meselesine ge ce: Türkler yapılan anlaşmayı yeri getirmek için Saint Louis'nin şu kilde yemin etmesini istiyorlardı:

« Eğer Fransa kralı Emirle yapılan anlaşmaya riayet etmezse lahı, annesini, havariyunu ve aziz inkâr eden hristiyan gibi Allahın l netine uğrasın!»

Yeminin son kısmı da şu şeki idi: «... Allah'ı inkâr eden, salibe t kürüp üstüne basan hristiyan gi tel'in edilsin!»

Saint Louis bunu duyunca:

— Yok ben böyle yemin e mem.

Dedi. Yine taassup damarl kabarmıştı. Fakat prensler, şöval ler telâşa düştüler. Maitre Nicole Ne yapıyorsunuz? diye çırpındı. mirler çok kızgın, eğer istedikleri mini etmezseniz emin olun hepin zin kafasını keserler.

İhtiyar Kudüs patriği de işe l rışınca Louis yola geldi. Fidyenin y rısını verdiler. Sonra gemilerine b nerek Dimyat'tan Akdenize açıldıla Fakat o devirde Avrupa ahlâkın düşüklüğüne bakın ki, esaretten ku tulur kurtulmaz kendilerini bu kad kolaylıkla bırakan Türklerin civa mertliği ile alay etmiş:

— Biz olsak bir kralı bu kada ucuz bırakmazdık!

Diye gülmüşlerdi.

Hasan Adnan GİZ

(2) Les Mémoires de Joinville : 70 n bap.

(3) Türk tarihine göre, 10 milyon dina

ZAFER İÇİN

Yazan: Halim YAĞCIOĞLU

PRELÜT

Sel değil kan akan sokaklarından
Sel değil gördüğün insan leşleri.
Sıyrılmış asırlık kılıçlar kından
Fırlamış hürriyet için ileri.

Hürriyet! kan tüten bu mu hürriyet!
Zafer ilâhının bu mu nasibi?
Nerdesin? Nerdesin ey medeniyet?!
Merhamet kullarına yarabbi.

Tankların yıktığı büyük şehirler,
Sen Polde İsaya sığınan papa..
Yalvarıyor Meryeme bakireler,
Ateşler içinde güzel Avrupa.

Sel değil kan akan sokaklarından,
Sel değil gördüğün insan leşleri.
Sıyrılmış asırlık kılıçlar kından,
Fırlamış hürriyet için ileri

MEÇHUL ASKER

(KORO)

Çıkmak için alnı ak tertemiz bir yarına,
Göğsümü siper yaptım vatan sınırlarına.
Otlukbeli, İnönü, Çanakkalelerde ben.
Kasırgaydım, boraydım zafer için gürleyen.

Size de KÜRŞAT gibi bir yiğit aslan gerek.
VATAN ancak var olur düşmanla döğüşerek.
Romülüsün, Anibal, Romüsün evlâtları
Er meydanı korkmayın haydi sürün atları
Ürkerek KAÇMAK değil,gerçek dökülmeli kan,
ZAFERSİZ, hürriyetsiz, BAYRAKSIZ olmaz vatan.
Vatanı vatan yapan yalnız HÜRRİYETİDİR.
Gelecek nesillerden utansanız yeridir.

Gönüllerde yanmalı ÜLKÜ denen MEŞÂLE
Bedenler vatan için olmalı birer kale
Çıkmak için alnı ak tertemiz bir yarına
Göğsümü siper yaptım VATAN SINIRLARINA.

MEHMETÇİK

(KORO)

Zafer, zafer için anadan doğduk.
Ölme var dönme yok Türkoğluna hey!
Biz nice düşmanı vatandan koğduk,
Canımız fedadır yurt yoluna hey!

Tunadan su içti soy atlarımız,
Bosnada söylenir türkülerimiz,
Mukaddes bayraktır kefenleriniz,
Satılmaz bu vatan eloğluna hey!

Yurtta görmek için büyük yarını,
Kanımızla çizdik hudutlarını,
Vatan cennetinin al güllerini,
Cepheden topladık toplarız da hey!

BAKİRELER

(KORO)

Sana şükürler olsun ey doğan gün!
Ey ata mirası mukaddes toprak.
Savaş meydanında en şanlı düğün,
Duvağımız zafer tüten bir bayrak.

Vatan! Vatan diye çırpınan sular,
Bizi nimnilerle sarıp uyuttu,
Anamız ki kırk kalbiyle güler
Hayalle donatıp bizi büyüttü.

Nasipse omuzda mermi taşımak
Cepheden cepheye biz de taşırız.
Yaşamak! Hürriyet için yaşamak,
Bu aşkla küşada biz yaklaşırız.

Sana şükürler olsun ey doğan gün,
Ey şehit kanıyla yıkanmış toprak.
Sınır boylarında en kutlu düğün,
Duvağımız zafer tüten bir bayrak.

Pamukkale/Ecirli/1943

MİLLİYETÇİ BEKLER

MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA

ÇINARALTI
9 İ. Teşrin (Ekim) 1943
S:107

HİKÂYE

ARKADAŞ

Yazan: Naim H. TİRALİ

• • • • • • • •

Kaptıkaçtı, İçhanenin (Fındık rikası) önüne doğru inerken, şo- bir buçuk saat direksiyon başında manın verdiği sıkıntı ile, başpar- ğını, kornayı öttürmeğe yarıyan bastı. Motör, anide feryada evvelâ fasılalı, sonra fasıla- yeknasak ve madeni bir ses çı-

— Diiit - di - diiit...

Gece, Piraziz'in üstüne bir kara amma gibi çöküyordu. Buna rağ- çarşının içinde bir zafer âbidesi yükselen ve ilk bakışta insana, kpare bir kaya parçası hissini ve- çeşme, karanlığa rağmen bize bir sini gösterdi. Piraziz'e ilk defa arkadaşım:

— Bu da nesi? diye mırıldandı.

Ben, bu sual karşısında -her klenilmiyen sual karşısında olduğu biraz şaşırmıştım. Fakat sevki ile:

— Hiç, çeşme; diye cevap ver-

Kaptıkaçtının sesini duyan ço- sokağa dökülmüşler, bilme- bir yerden gelip, bilmedikle- yere giden yolcuları gıpta ile yorlardı. Arkadaşımla bavul- mızı arabadan çıkardık. Otobüste den başka Piraziz yolcusu olmadığı n, şoför motörü istop ettirmek lü- munu bile hissetmemişti. Navlun- mızı verirken, yarım ağızla:

— Bir kahvemizi bari içseydi- . Diye söylendim.

O, hiç oralı değildi. Her iki ta- inda da, sıkışık bir vaziyette, ha- meşrep kadınlara, tatmin edilme- arzuları ifşa eden gözlere baktı. lınlar ya benim, yahutta şoförün haline «kıs-kıs» gülüştüler. Şoför başını benden tarafa çevirdiği zaman, teklifimi tekrar ettim:

— Bir kahvemizi içmez misiniz?

O, evvelâ pişkin bir sırtarışla cevap verdi. Sonra da, ihtimal benim bu gibi çehre mimikleri ile konuşulan, gayri şuurî lisandan bir şey anlıyabilmek için, henüz pek toy olduğuma hükmederek ilâve etti:

— Teşekkürler... Kusura bakma be anam...

Sonra vites değiştirdi. Gaza bastı. Motörün biraz evvelki hasta hırıltısı, şuurlu bir arzu gibi daha fazla coştu. Kaptıkaçtı, hummalı hastalar gibi titredi. Ve meydanın lâalettayin dizilerek, zamanın silindiri ile, mümkün mertebe düzelen taşları üzerinden, hafif tertip yaylanarak geçti. Ben bu geçişte, boşuna, bir şiir veya hazin bir tablo aradım. Şoför «Allahaısmarladık» bile dememişti. Kendi kendime, şoföre kızmamaklığım lâzımgeldiğini, ne de olsa onun «şoför milletinden» olduğunu telkine çalışırken. halime kahkahalarla gülmek arzusu ile yandım.

Otobüsün gittiği tarafa baktım. Yarıyarıya geceye gömülen toz tabakasının arkasında, arasıra yanıp sönerek plâkayı aydınlatan bir ampül hep karanlığa, karanlığa doğru koşuyordu.

Arkadaşım Piraziz'e, Piraziz de arkadaşıma yabancı idi. Bavulları, işaretim üzerine Melek Mehmet'in Celâl bizim eve götürüverdi.

Biraz evvel, otobüsün etrafını sarmış olan çocuklar, evlerinden aldıkları izin nisbetinde yavaş yavaş çekiliyorlardı. Meraklarının tatmin edilmediğinin farkında idim. İhtim benim arkadaşımı düşünüyorlar Onlara, eve vardıkları zaman: «G lenler kimdi?» diye sorulunca, birş öğrenmemiş olmanın verdiği sessi lik ve sünepelikle: «Biri (***) dı, ö bürünü tanımadık.» diyeceklerdi.

Gece, çeşmeyi de yutmuştu. Biz çarşıda geceleri açık olan Şahan'ın (Şahin) kahvehanesindeki lüks lâmbasının, karanlığa meydan okuyan aydınlığına sığındık. Bu arada, Pir ziz'lilerin tanımadıkları arkadaşımla tanıdıkları bana: «Hoşgeldin» diy diyene.

Arkadaşım samimiyetin bu d recesine âdeta sinirlenmiştim. Nas yerdi burası böyle? Onun, bu zama kadar, İstanbul'da yaşamış ve beni semiş olduğu bir cemiyet hayatı va dı. Orada tanımadığı adama kimse s lâm bile vermezdi. Ve bu da ada muaşeret kaidelerine harfiyen uy yordu. Arkadaşım, hiç olmazsa ke disinin bu münasebetsiz adamla takdim olunmasını bekliyordu. Bun gözlerinden okudum. Lâkin ben h yatımın en aşağı sekiz on senesini g çirmiş olduğum Piraziz'de hiç b takdim hareketine rastlamamıştım Burada, Garp adabı muaşeretinin ic bettirdiği bir sürü lüzumsuz lâkır «Merhaba» kelimesinde toplanıyord Bu an'aneyi bozmadım. Ben bunla düşünürken, Deli Hacı'nın Ahmet:

— Merhaba beyler; diye sö başladıktan sonra, sordu (***) be arkadaş bey nereli?

Zaten bu suali bekliyordum. H men tafsilât verdim: Sınıf arkadaşı İstanbullu idi. Yaşının yirmiyi ço tan geçmiş olmasına rağmen, Anad

luyu hiç tanımıyordu. Fakat, Anadoluya dair, hikâye, makale, röportaj, velhasıl eline ne geçirmişse okumuştu. Ve bütün bu akuduklarından öğrendikleri ile muhayyilesinde bambaşka bir Anadolu canlanmıştı. Hakikatten fersah fersah uzak bir Anadolu. Ben ise, bizimle onun anlayışı arasındaki, görüş ve düşünüş farkının ne kadar büyük olduğunu vak'alarla isbat edebilmek için uğraşıyordum. Kendisini Piraziz'e davet edişimi maalmemnuniye kabul etmişti. Hiç olmazsa bir ay kalabileceğini de kuvvetle tahmin ediyordu.

Dinleyenler, yabancı gencin, yalnız, İstanbullu ve benim sınıf arkadaşım olduğunu anlamışlar, lâfın gelişine zaten kulak vermemişlerdi.

***

Piraziz'e geleli altı gün olmuştu.

O akşam mutadı hilâfına, karanlık dere rüzgârından evvel gelerek, kasaba içinde çöreklenmek istidadını gösteriyordu. Biz, Ordu'dan gelip Giresun'a gidecek olan otobüsleri bekliyorduk. Arkadaşım bütün ısrarlarıma rağmen «memleketin bu hücra köşesinde» bir gün bile daha fazla kalamıyacağını kat'î bir lisanla söylemişti. Hatta ben ona biraz da içerliyerek:

— Aziz dostum, Piraziz'den kaçış Anadoludan kaçıştır. Dedim.

O ciddiyetini bozmadan:

— Hayır; diye cevap verdi. Piraziz'den kaçış Anadoludan kaçış değildir.

Konuşurken takındığı ciddî tavıra rağmen, sözlerinde samim olabileceğine inanmadım. Ah zavallı arkadaşım. Senin için gözlerim yaşardı. Senin, yabancı elemanlarla teşekkül etmiş, hayal mahsulü Anadolun; taşına toprağına ve hatta şehitliklerindeki kemiklere kadar bizim olan Anadoludan ne müthiş bir şamar edi. Suratında, beş parmağın kızarısını görüyorum.

Kaptıkaçtı, etrafına ter kokusu saçan insanlar gibi, çarşının içine motör yağı ve benzin kokusu ile beraber girdi. Radyatörden biteviye duman çıkıyordu. Motör istop eder etmez şoför, muavinine:

— Ulan çabuk su koy şu merete diye haykırdı.

Arkadaşım sevinmişti. O gece Giresun'dan vapura binecekti. Otobüsün etrafındakiler arasında, Deli Hacı'nın Ahmet'i gördüm. Misafirimin gideceğini duyduğu zaman kızdı. Sonra ona hitaben:

— Allah allah; dedi. Yahu beyefendi ben bu işten bir şey anlıyamadım. Her halde acele bir işiniz çıkmış olmalı. İnşallah yine buyurursunuz.

Karanlıkta, arkadaşımın gözlerinin korku ve nefretle parıldadığını sezdim. Otobüse bindikten sonra Ahmet'e:

— Bir daha mı? Benden paso; diye söylendi.

Bu söz oradakilere bir küfür kadar ağır geldi. Kaptıkaçtının etrafındakiler dağılırken, Ahmet beni kolumdan çekerek:

— Bırak Allahın delisini; dedi. Benim babama deli derlerdi ama sağ olsaydı senin arkadaşına değişmezdim.

Bu sırada otobüs hareket etti.

Karanlık bütün kasabayı doldurmuştu. Kaptıkaçtı İçhanenin önündeki bayıra tırmanırken, âciz ve halsiz hayvanlar gibi boğuk boğuk inliyordu. Virajı döndükten sonra, karanlıkta arasıra yanıp sönerek plâkayı aydınlatan ampul de görünmez oldu.

Tablo hakikaten çok hazindi.

Naim H. TİRALİ

ÇOBAN

Gözlerin dalıyor Ovaya hergün
eskiden sen böyle değildin çoban.
o mağrur başınla bir Dağ gülünün
karşısında nasıl eğildin çoban?

Çekenler sözüdür unutma bunu:
(daima göz yaşı sevginin sonu)
fakat sen kalbinden vurulduğunu
kimseye sormadan ne bildin çoban?

Aklın artık ne kurt ne de koyunda
sırtı yere gelen yokken soyunda
bu bahar girdiğin zorlu oyunda
nihayet gün çattı yenildin çoban.

Süreyya ENDİK

●

BULUTLAR

Biraz dalsam adınıza;
Hülyamı kanadınıza
Takıp uzaklaşırsınız.

Sizsiniz içimde esen;
Ne kadar kaçsanız benden
Kalbime yaklaşırsınız..

Uzaklarda şimdi bir kuş
Gibi, gönlüm unutulmuş
Bir haber bekliyor sizden.

Yollar biter gide, gide;
Tutun kolumdan beni de
Sürükleyin peşinizden...

Hamdi IŞIKLI

DELHİDEN ÜSKÜDARA

Tefrika : 45 **Yazan : BARKIN**

Lâhur kalesinin muhteşem kapısı Ekber-idervaze azamet ve sağlamlığı en ince güzellik ile birleştiren bu yapı Hint Türk san'atinin en güzel örneklerinden biridir.

İstekleriniz sessizce ve göz açıp kapayıncaya kadar yerine getirilir. Her şeyi büyük ve zengin ölçü ile tertib edilmiştir. Hele yemekleri! Sabahleyin bir ufak, saat 10 da brekfast dedikleri muhteşem ikinci kahvaltı, öğle yemeği, ikindi çayı ve mufassal akşam yemeğinden sonra olmıya ki misafirin içi ezile diye gece yatarken de süt, pisküvi veya kızatmış ekmek getirirler! Zengin Hintliler ve İngilizler ekseriya kendi uşakları le seyahat ederler. Bunlar için de otelin arkasında ayrı hizmetçi daireleri vardır.

Çabucak soyunup yıkanarak kıyafetimizi değiştirdik ve yemek salonuna indik. Otel kalabalık değildi. Bugün çoğu öğle sıcağında olmak üzere 500 kilometre yol kesmişiz, direksiyon kullanmaktan ve tekerlek değiştirmekten avuçlarım yanıyor.

Sabahleyin gözümü Lâhur'un baharına açtım. Hava ne kadar mutedil ve sabah rüzgârı ne kadar tatlı! Otelin etrafını çeviren geniş parkın cesim ve ismini bilmediğim bir çok ağaçlarından baygın bir bahar kokusu uçarak etrafa yayılıyor, yüzümü okşuyor. Evvelisi günü Agra'da ve dün Delhi yollarında ne cehennemî bir hava ve ne kadar kuru ve sert bir sıcaklık vardı! Haritada geçtiğimiz yolları takip ettim. Evvelisi günden beri tam 5 arz derecesi Şimale doğru çıkmışız. İklimdeki bu bariz fark her halde bundan olacak.

Yukarıda dediğim gibi Lâhur Hindistanın incisi ve değil yalnız oranın belki dünyanın en güzel şehirlerinden biridir. Geniş ve muntazam caddeleri, güzel binaları, zarif ve temiz halkı ile insanın bu şehirde içi açılıyor. Eskinin asaleti ve yeninin güzelliği ve rahatlığı Lâhur'da birleşmiş. Nüfusu 30 milyona varan Pencap eyaletinin merkezi ve mühim bir iş yeri olmak dolayısile şehir büyük bir servet ve refah hali gösteriyor. Muntazam, temiz ve asfalt döşenmiş geniş caddelerini, en iyi malların arzolunduğu büyük ve zengin mağazalarını, zarif millî libas veya temiz Avrupa kıyafeti ile Hintli ve Avrupalı kibar bir halk kütlesi doldurmuş: Caddelerinde gayet şık ve kıymetli otomobiller temiz ve kibar paytonlar dolaşıyor.

Şehrin nüfusu (300,000) e varıyormuş. Yarısından fazlası müslüman olmakla beraber şehrin yeni yapılan modern kısmında daha ziyade Hinduler ve Avrupalılar oturuyor ve en çok bunlar göze çarpıyor.

Türkler Hindistana inmeden evvel Lâhur ehemmiyetsiz bir şehirdi. Tarihte Lâhur isminin duyulması Hindistanda Türk saltanatlarının teessüsü ile başlar. 1031 yılında Gazneli Mahmut Han burayı zaptetmiş ve esaslı bir kuvvet bırakmamakla beraber şehir Ga-

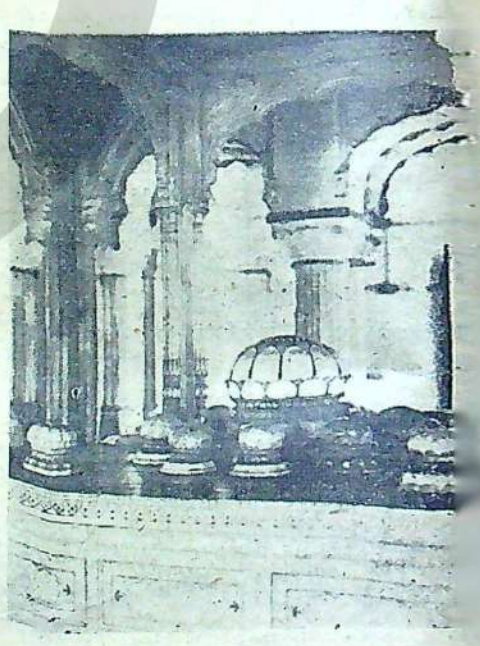

Lâhur'da saray meydanındaki Ranjit Sing türbesinde kendisinin ve dört karısile yi cariyesinin külleri saklıdır. Lotus çiçeği ş çimindeki mermer kavanozlardan en büy günde Ranjit Sing'in üzerleri süslü olan 4 t nesinde 4 karısının ve daha süslü 7 tanesi de 7 cariyesinin külleri vardır. Ranjit Si öldüğü zaman bu 11 genç kadın kendiler ateşe atarak diri diri yanmışlardır. Türbe içinde tüyler ürpertici bu feci sahneyi gö teren minyatür görülür.

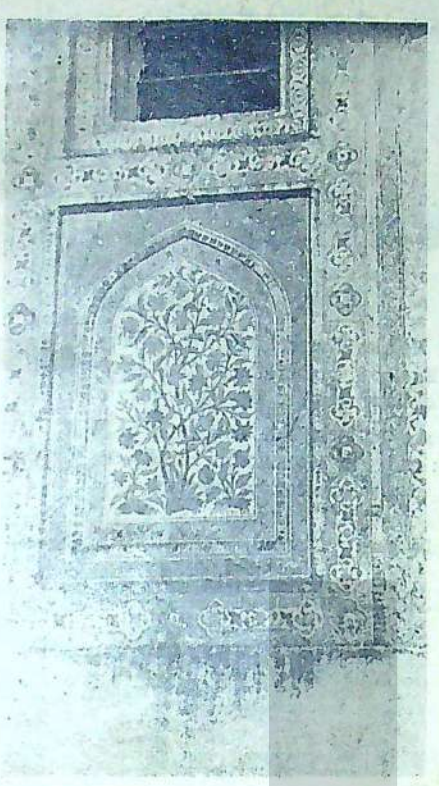

Lâhur kalesinin duvarındaki çini tezyinattan bir pano

nelilerin nüfuzu altına girmişti. Gazneliler Efganistan topraklarından Gurlular tarafından çıkarıldıktan sonra yirmi sene kadar Lâhur'da oturdular (1161-1183). Son Gazneli hükümdar Hüsrev Melik burada esir edildi ve öldürüldü. Gaznelileri takip eden Gurlu'lar zamanında Lâhur bir vilâyet merkezi idi. ve asırlarca bu ehemmiyetini muhafaza etti. Şehrin cihan tarihinde yer bırakan parlaklığı Babur Han oğullarının zamanında başlar. Babur'un torunu Ekber Han 1584 den 1598 yılına kadar 14 sene burada oturdu ve şehir muazzam imparatorluğun merkezi olarak büyük bir önem kazandı. Ekber'in oğlu Cihangir 1622 den 27 yılına kadar beş sene Lâhur'u merkez yaptı. Şah Cihan ve Evrengzîb dahi vakit vakit Lâhur'da oturmuşlardır. Evrengzîb'in vefatını takip eden büyük kargaşalıklarda Lâhur çok zarar görmüş, 1739 da Afşarlı Nadirşah ve 1749 da Efgan kralı Ahmet şah Dürranî buraya harp ile girip yağma ve tahribat yapmışlar, Ranjit Sing şehri dinî devletinin merkezi yapmış ise de İslâm eserlerini harap etmiş ve en nihayet 1849 da şehir İngilizler tarafından zaptedilerek Hindistan İmparatorluğuna ilhak edilmiştir. Lâhur'un İngilizler tarafından zaptı esnasında kale içindeki saray dairelerinin bir kısmı yanmış ve harap olmuştur.

Eski Lâhur kuvvetli bir sur içinde dar sokaklar ve üstüste yapılmış ahşap evlerden ibaret dikkat çeken ve cazip bir manzara gösteren tarihî bir Şark şehridir. Sur ile çevrilmiş şehir sahasının şimalinde içkale inşa olunmuştur. İçkalede Ekberden bu tarafa Lâhur'da oturan Türk imparatorlarının saray dairelerı vardır. Siti (City) denilen eski Lâhur'un cenup ve cenubuşarkî taraflarındaki geniş bir sahada asrî Lâhur şehri kurulmuştur. Asfalt kaplı geniş ve muntazam caddeleri, güzel binaları, meydanları, parkları ve modern şehir hayatının bütün gösterileri ile burası dünyanın sayılı güzel şehirlerinin kibar semtlerine benzer. Şehrin en cenup bölgesinde ve Lawrence Garden denilen lâtif koru'luk içinde Pencap valisinin idare evi ve ikametgâhı olan muhteşem vilâyet konağı vardır.

(Arkası var)

Ucuz Abone!

ÇINARALTI

Er'den yüzbaşıya kadar asker sınıfından okuyucularına, öğretmenlere, bütün mekteplilere, maaşlı ve ücretli küçük memurlara, küçük esnaf ve işçilere, köylü ve çiftçilere bir kolaylık olmak için üç aylık ucuz abone kaydetmeğe karar vermiştir :

3 Aylık abone 150 kuruş

Yukarıdaki okuyucularımızdan ikinciteşrin sonuna kadar idaremize müracaat edenler 150 kuruşa üç aylık abone kaydolunabilir. Üç aylık abone, 14 nüsya hesap edilir. Ucuz abone olan okuyucularımız bu müddet zarfında çıkacak neşriyatımızdan almak isterlerse kendilerine (yüzde otuz) tenzilât yapılır.

Adres: İstanbul, Ankara caddesi Çınaraltı idarehanesi. No. 47

BU FIRSATTAN İSTİFADE EDİNİZ!

YENİ ÇIKTI

Maskeler Aşağı

"En Büyük Tehlikenin İçyüzü,,

Yazan: O. S. O.

(En Büyük Tehlike) nin bir hulâsasını aynen naklettikten sonra Türkçülerin aleyhindeki iftiralara, tahriklere en açık bir lisanla cevab veren, Türklük ve memleket davalarını müdafaa eden bu risalyi her Türk genci mutlaka okumalıdır.

Fiatı 30 kuruş.